

Miksi ja miten tunnistamme osaamista – vai tunnistammeko?

Sari Sulkunen, FT
Kielten laitos
Jyväskylän yliopisto
sari.sulkunen@jyu.fi

Osaamisen tunnistaminen

Osaamisen tunnistaminen edellyttää **arviointia**.

”tämä oli tällaista turistiespanjaa mutta riittää meikäläisen tarpeisiin, saan kuulumiset vaihdettua ja pärjään kaupassa”

Arviointi ei kuitenkaan ole pelkkää osaamisen tunnistamista.

Arviointiyhteiskunta

- PIRLS
- PISA
- PIAAC
- OPH:n kansalliset oppiaineiden arvioinnit
- Ylioppilastutkinto
- YKI
- Koulun arviointi (kokeet, projektit, kirjoitelmat, esseet, itsearviointi jne.)
- Itsearviointi arjessa
 - Esim. työnhaussa
 - Oman osaamisen tunnistamisen haastavuus

Arviointiyhteiskunta: miksi?

Järjestelmätasolla

- Tulostuotantoarviointi
 - Tulosten, taloudellisuuden ja tehokkuuden mittaus
- Tiedontuotanto
 - Ymmärryksen syventäminen, yhteyksien selvittäminen
- Kehittäminen
 - Koulutusjärjestelmän parantaminen, opetuksen uudistaminen ja oppimisen edistäminen

Yksilön näkökulmasta

- Kelpoisuuden tai pätevyyden osoittaminen
 - Esim. jatko-opintokelpoisuutta varten
- Taitojen ja osaamisen kehittäminen
- Voimaannuttaminen, omien vahvuuksien ja uusien haasteiden löytäminen

Arviointiyhteiskunta: miten?

- Useimmissa arvioinneissa osoitetaan osaamista kirjoittamalla
 - Sanaston ja rakenteiden hallintaa
 - Luetun- ja kuullunymmärtämistä
 - Luku- ja kirjoitustaitoa
- Arviointiyhteiskunta on myös teksti- ja kirjoittamisyhteiskunta
- Kuinka arvioida kielen käyttöä autenttisissa tilanteissa ja jopa irrottautua oppimiskontekstista?
- Kuinka hyödyntää uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia arvioinnissa?

Arviointiyhteiskunta: mitä kielitaito on?

- Yleensä toisen tai vieraan kielen taitoa
- Entä äidinkielen taidot?
- Entä oppiainekohtaiset kielitaidot?
 - Esim. matematiikan tai biologian kieli
- Kielitaitokäsitys heijastuu myös arvioinnissa
 - PISA ja maahanmuuttajat
 - PIAAC vs. PISA lukutaidon arvioinnissa
 - Testauksen validius vs. arvioinnin autenttisuus

Suunta kohti.....

- epämuodollisen oppimisen tunnistamista ja tunnustamista
- autenttisempaa kielitaidon arviointia
- laajempaa kielitaitokäsitystä

Kiitos 😊